

Zkouška bude mít dvě části:

A. Reprodukčně-didaktickou (praktické hud. činnosti)

1. Posluchač zazpívá lidovou píseň podle vlastního výběru. Na ní demonstruje své pěvecké dovednosti, zaměří se zejména na správné nasazení tónu, frázování, dynamiku, artikulaci, výraz. Výběr této písně bude předem konzultovat s vyučujícím hlasové výchovy. Posluchači nemusí výběr omezovat pouze na lidovou píseň, je možno přednést i píseň umělou. Klavírní (či jiný) doprovod si zajistí posluchač sám.
2. Posluchač zahraje na klavír podle vlastního výběru klavírní skladbu vhodnou pro poslechové činnosti toho kterého stupně školy, rozebere ji z hlediska didaktického. Výběr přednesové skladby bude předem konzultovat s vyučujícím klavírní hry.
3. Losem si vybere jednu píseň lidovou a jednu umělou z předem určeného kánonu písní*. Píseň lidovou zharmonizuje, žádoucí jsou i akordy vedl. stupňů, resp. vhodně volené mimotonální dominanty i akordy alterované. Píseň zahraje na klavír v tónině odpovídající rozsahu dětí toho kterého ročníku a dokáže ji transponovat do tónin vedlejších do tří předznamenání. Píseň za vlastního doprovodu zazpívá, posleze ji zadiriguje (nástup, závěr, nádech, resp. dělení dob, fermata apod.) a rozebere ji z hlediska didaktického.

Píseň umělou zahraje student v jedné tónině (v té, která je pro danou píseň typická, popřípadě dle vlastního výběru). Následně píseň zazpívá a doprovodí se, aniž by doprovod musel nutně obsahovat melodii. Student prokáže schopnost doprovodit píseň odpovídajícím způsobem (použití tanečních rytmů) a vhodně ji doplní stylovými „vyhrávkami“ či ozdobami (zahušťování akordů, blue tóny apod.). V některých případech poukáže na rozdíly mezi použitou harmonizací a klasickým přístupem. K dispozici může mít noty - melodii, text, eventuálně akordické značky.

Pozn.

Kánony povinných písní pro ZŠ a SŠ jsou zveřejněny a doporučuje se s nimi průběžně pracovat v příslušných kurzech.

B. Technickou s receptivně-didaktickým aspektem

Posluchač identifikuje reprodukováné dílo (losuje - viz zadaný seznam). Na základě této skladby mu bude zadán odpovídající tématický okruh k ústnímu pojednání. V rámci toho pak také skladbu posoudí a v závěru pak ji zhodnotí i z hlediska didaktického (možnost využití, cíl, způsob)

* U státních zkoušek konaných v akademickém roce 2004-2005 a 2005-2006 budou mít studenti možnost vybrat si z kánonu písní obsahujícího pouze 40 (2. stupeň 30) lidových písní nebo ze seznamu obsahujícího již také písně „populární“.

STÁTNÍ ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY

(POŽADAVKY)

PRO OBORY

UČITELSTVÍ HUDEBNÍ VÝCHOVY PRO SŠ

UČITELSKÉ STUDIUM HUDEBNÍ VÝCHOVY
PRO ZŠ, SŠ A ZUŠ

LEDEN 2005

Dějiny světové hudby - seznam poslechoých skladeb

Středověk

01. Guillaume de Machaut: Missa Notre Dame - V. Agnus Dei (motet)

Renesance

02. G.P.da Palestrina: Missa Benedicta es, Gloria

03. Orlando di Lasso: Mattona mia cara (canzona)

04. Clement Janequin: Zpěv ptáků (chanson)

Baroko

5. 05. Antonio Vivaldi: Čtvero ročních období - Jaro (koncert pro housle a smyčce, op.8, č.1), I. věta - Allegro

6. 06. J.S.Bach: Temperovaný klavír I, Fuga c-moll

7. 07. J.S.Bach: Braniborský koncert č.5 D-dur, I.věta - Allegro

8. 08. G.F.Handel: Messiah (oratorium), Hallelujah Chorus

Klasicismus

9. 09. J.Haydn: Symfonie č.94 G dur "S úderem kotlů", II.věta - Andante

10. W.A.Mozart: Malá noční hudba K.525 (serenáda), I.věta - Allegro

11. W.A.Mozart: Figarova svatba - předehra k opeře

12. W.A.Mozart: Don Giovanni, jednání I., Předehra a úvodní scéna

13. W.A.Mozart: Requiem, K. 626, III.věta „Dies irae“

14. L.van Beethoven: Sonáta c-moll "Patetická", I.věta - Grave, Allegro molto e con brio

15. L.van Beethoven: Symfonie č.5 c-moll, op.67, I. věta - Allegro con brio

16. L.van Beethoven: Symfonie č.9, IV. věta – orchestrální úvod, hlavní téma (orchestr), sólový recitativ a hlavní téma (vokální sólo a sbor)

Romantismus

17. C.M.Weber: Čarostřelec, předehra k opeře

18. F.Schubert: Klavírní kvintet A-dur „Pstruh“, IV.věta - Andantino

19. R.Schumann: Klavírní koncert a-moll, úvodní část

20. F.Chopin: Etuda c-moll op.10, č.12 „Revoluční“

21. F.M.Bartholdy: Houslový koncert e-moll op.64, I.věta - Allegro molto appassionato

22. H.Berlioz: Fantastická symfonie, I.věta "Sny, vášně"

23. H.Berlioz: Fantastická symfonie, V.věta "Sen o sabatu čarodějnic"

24. F.Lizst: Symfonická báseň "Preludia"

25. R.Wagner: Bludný Holanďan - árie Holanďana "Čas můj ten tam"

26. G.Verdi: Rigoletto - Árie vévody a vokální kvartet

27. M.P.Musorgskij: Obrázky z výstavy, Promenáda - klavírní verze

28. M.P.Musorgskij: Obrázky z výstavy, Promenáda - orchestrace M.Ravela

29. P.I.Čajkovskij: Klavírní koncert č.1 b-moll, I.věta, úvod

30. G.Mahler: Symfonie č.3 d-moll, I.věta, úvodní část

Hudba XX. století

31. C.Deussy: Moře, II.část - Hra vln

32. M.Ravel: Bolero

33. I.Stravinskij: Svěcení jara - Předehra

34. A.Schoenberg: Ten který přežil Varšavu, op.64 (dramatická kantáta)

35. A.Berg: Vojcek - III. jednání, scény 4. a 5.

36. G.Gershwin: Rhapsody in blue B-dur

37. B.Britten: Orchestrální variace a fuga na Purcellovo téma „Průvodce mladého člověka orchestrem“

38. C.Orff: Carmina Burana I.část

39. A.Honegger: Pacific 231 (symfonická věta č.1)

40. D.D.Šostakovič: Leningradská symfonie I.věta - úvod, vojenský pochod

41. S.Prokofjev: Klasická Symfonie D-dur, I.věta – Allegro

Dějiny světové hudby - okruhy otázek k poslechoým skladbám

Ukázka
číslo

1

Středověká hudební kultura

Charakteristika společenských podmínek doby, hudba církevní a světská, vývoj od chorální monodie k vícehlasé polyfonii, ars antiqua, ars nova

2-4

Hudba období renesance

Charakteristika společenských podmínek doby, životní styl a filosofie /renesance a humanismus/, nizozemská vokální polyfonie a vývojový podíl Itálie, syntetické renesance

5-8

Hudba období baroka

Charakteristika společenských podmínek doby, společné rysy v hudbě a ve výtvarném umění, vznik a rozvoj nových hudebních druhů a forem, podíl hudby světské a duchovní, přední skladatelé doby, syntetické hudebního baroka

9

Hudební klasicismus

Charakteristika společenských podmínek doby, charakteristika hudebního myšlení klasicismu, rokoko ve výtvarném umění a v hudbě, význam tzv. předklasicismu, raný a tzv. vídeňský klasicismus
J.Haydn - život a dílo

10-13

W.A.Mozart - život a dílo

- 14-16 **L.van Beethoven - život a dílo**
- 17 **Hudební romantismus**
Vymezení charakteristických znaků romantismu, styčné tendence v hudbě, literatuře a ve výtvarném umění, rozdělení romantismu a přínos nejdůležitějších skladatelů doby
- 18-19 **M.von Weber a F.Schubert - život a dílo**
- 20-21 **R.Schumann, F.Mendelssohn-Bartholdy, F.Chopin - život a dílo**
- 22-23 **Novoromantismus, H. Berlioz - život a dílo**
- 24 **F.Liszt - život a dílo**
- 25 **R.Wagner - život a dílo**
- 26 **Vývojové linie francouzské a italské opery v 19.st, G.Verdi a přínos jeho tvorby**
- 27-29 **Ruská hudba 19.st.,vývojové tendence a představitelé, P.I.Čajkovskij**
- 30 **G.Mahler, R.Strauss - život a dílo**
- 31-32 **Impresionismus,vymezení pojmu,charakteristické znaky hudebního vyjádření, paralely impresionismu v hudbě a ve výtvarném umění, C.Debussy, M.Ravel - život a dílo**
- 33 **Stravinskij - život a dílo**
- 33-35 **Expresionismus,vymezení pojmu, charakteristické znaky hudebního vyjádření, paralely expresionismu v hudbě a ve výtvarném umění, tzv. 2.vídeňská škola - A.Schoenberg, A.Berg, A.Webern**
- 36-37 **Velké osobnosti evropské hudby 20.století, kompoziční specifika jejich díla - P.Hindemith, B.Britten, C. Orff, B.Bartók, hudba amerického kontinentu ve 20.století - G.Gershwin, L.Bernstein**
- 38 **Vývojové tendence evropské hudby po 2.světové válce, zejména tzv. nová hudba a hudba technická, představitelé**
- 39 **Civilizační tendence v hudbě 20.století, principy neoklasicismu a skladatelé tzv. Pařížské šestky**
- 40-41 **S.Prokofjev, D.Šostakovič - život a dílo**

Pozn. Součástí otázek věnovaných životu a dílu velkých skladatelů je vždy charakteristika společenských podmínek doby.

Dějiny české hudby - seznam poslechových skladeb

01. Kryštof Harant z Polžic a Bezdržic: Qui Confidunt In Domino /moteto/
02. Adam Václav Michna z Otradovic: Missa Sancti Venceslai - Sanctus /mše/
03. Bohuslav Matěj Černohorský: Laudetur Jesus Christus /moteto/
04. Jan Dismas Zelenka: Responsoria Svatého týdne - č.9 Caligaverunt oculi mei /moteto/
05. Jan Dismas Zelenka: Capriccio č.4 A-dur pro orchestr, I.část - Allegro assai /conc.grosso/
06. Josef Mysliveček: Abrahám a Izák - recitativ Izáka „Eterno Dio“ /oratorium/
07. Jiří Antonín Benda: Medea, 6. výstup - Allegro, Médeino rozhodnutí /melodram/
08. Jan Václav Hugo Voříšek: Symfonie D-dur, I. věta - Allegro con brio
09. Jan Václav Hugo Voříšek: Symfonie D-dur, III. věta - Scherzo
10. Bedřich Smetana: Má vlast - Šárka /symfonická báseň/
11. Bedřich Smetana: Má vlast - Blaník
12. Bedřich Smetana: České tance - Cibulíčka /klavírní cyklus/
13. Antonín Dvořák: Symfonie č.9, e-moll „Z Nového světa“, I.věta - Adagio, Allegro molto
14. Antonín Dvořák: Smyčcový kvartet F-dur „Americký“, I.věta - Allegro, ma non troppo
15. Antonín Dvořák: Česká suita D-dur, V.část - Finále /Furiant/
16. Josef Suk: Serenáda Es-dur pro smyčce, op.6, I. část - Andante con moto
17. Vítězslav Novák: Slovácká suita - U muziky
18. Leoš Janáček: Maryčka Magdonova /mužský sbor/
19. Leoš Janáček: Taras Bulba - č.1 Smrt Andreje /symfonická rapsodie/
20. Leoš Janáček: Sinfonietta - č.2 Andante
21. Bohuslav Martinů: České madrigaly - č.4 Hej, máme na prodej /smíšený sbor/
22. Bohuslav Martinů: Česká říkadla - č.4 Mořena, Mořena /ženský sbor/
23. Bohuslav Martinů: Dvojkonzert pro dva smyčcové orchestry, klavír a tympány, I. věta - Poco allegro

Dějiny české hudby - okruhy otázek k poslechovým skladbám

Otázka číslo	Ukázka číslo	
1	42	Hudba české renesance.
2, 3	43, 44	Hudba českého baroka.
4, 5	45, 46	Představitelé českého raného, středního a vrcholného baroka - charakteristika jejich tvorby.
6, 7	48, 49	Hudba českého klasicismu.
8, 9	50	Představitelé české hudební emigrace 18. století - charakteristika jejich tvorby, přínos rozvoji hudby klasicismu.
10, 11	51	Hudba 1. poloviny 19. století.
12	52	Život a dílo B. Smetany.
13	53	Opery B. Smetany.
14	54, 55	Život a dílo A. Dvořáka.
15	56	Život a dílo Z. Fibicha a J. B. Foerster.
16	57	Hudba 2. poloviny 19. století - období 1860 - 1890.
17	58	Hudba 2. poloviny 19. století - období 1890 - 1918 (1. a 2. generace moderny)
18	59	Život a dílo J. Suka a V. Nováka.
19	60	Hudba meziválečné avantgardy - období 1918 - 1938.
20	61	Život a dílo L. Janáčka.
21	62	Operní a vokálně instrumentální tvorba L. Janáčka.
22	63	Život a dílo B. Martinů.
23	64	Charakteristika tvorby dalších představitelů období 1918 - 1945 (skupina Mánesa atp.). Významní čeští skladatelé druhé poloviny 20. století - stručná charakteristika tvorby.

Součástí všech otázek je charakteristika společenských událostí a poměrů, náboženství, filosofie, charakteristika hudební řeči, hudebních žánrů a druhů a hudebního prostředí, skladatelé a systematické zařazení jejich tvorby, významné hudební památky.

SOUBOR POVINNÝCH PÍSNÍ - platí do AR 2005/2006

- 1) Jak jsi krásné, neviňátko Okolo Třeboně
- 2) Nesem vám noviny
- 3) Slyšte, slyšte, pastuškové
- 4) Štědrej večer nastal
- 5) Veselé vánoční hody
- 6) Jenom ty mně, má panenke, pověz
- 7) Měla jsem chlapce, nemám nic
- 8) Bude zima, bude mráz
- 9) Ej, od Buchlova větr věje
- 10) Maličká s
- 11) Na rozloučení, mý potěšení
- 12) Ach, synku, synku
- 13) Ach, není tu, není
- 14) Když jsem k vám chodíval přes ty lesy
- 15) Ó, řebíčku zahradnický
- 16) Ráda, ráda, můj zlatej Honzíčku
- 17) Rožnovské hodiny
- 18) Široký, hluboký
- 19) Když se ten tálínskej rybník nahání
- 20) Marjánko, Marjánko
- 21) Okolo Třeboně
- 22) Černé oči, jděte spát
- 23) Měla jsem holoubka v truhle zavřeného
- 24) Voděnka studená
- 25) Boleslav, Boleslav
- 26) Kdyby byl Bavorov
- 27) Kdybys měla, má panenke, sto ovec
- 28) Když jsem já sloužil
- 29) Komáři se ženili
- 30) Měla jsem milého sokolíka
- 31) Okolo Frýdku cestička
- 32) Ten chlumecký zámek
- 33) Až já pojedu přes ten les
- 34) Což se mně, má milá, hezká zdáš
- 35) Dobrú noc, má milá, dobrú noc
- 36) Ej, láske, láske
- 37) Já husárek malý
- 38) Koulelo se, koulelo
- 39) Muzikanti, co děláte
- 40) Zdálo sa mně, zdálo

1. Jak jsi krásné neviňátko
2. Veselé vánoční hody
3. Jenom ty mě, má panenka, pověz
4. Měla jsem chlapce, nemám nic
5. Ej, od Buchlova větr věje
6. Na rozloučení mý potěšení
7. Ach, synku, synku
8. Ach, není tu, není
9. Ó, hřebíčku zahradnický
10. Ráda, ráda, můj zlatej Honzíčku
11. Rožnovské hodiny
12. Široký, hluboký
13. Okolo Třeboně
14. Černé oči, jděte spát
15. Voděnka studená
16. Kdyby byl Bavorov
17. Kdybys měla, má panenka, sto ovec
18. Měla jsem milého sokolíka
19. Ten chlumecký zámek
20. Až já pojedu přes ten les
21. Což se mě, má milá, hezká zdáš
22. Dobrú noc, má milá, dobrú noc
23. Ej, lásko, lásko
24. Koulelo se, koulelo
25. Muzikanti, co děláte

1.	Bon soir mademoiselle	pomalý beat
2.	Želva	rock
3.	Pramínek vlasů	slow rock
4.	All my loving	pop
5.	Honky tonky blues	rock and roll
6.	Nashledanou krokodýle	bluesová dvanáctka
7.	Život je jen náhoda	blues
8.	Mackie Messer	swing
9.	Chlupatý kaktus	swing
10.	Autumn leaves	jazz
11.	The girl from Ipanema	latin
12.	Růže kvetou dál	chanson
13.	Není nutno	pochoďák
14.	Elektrický valčík	valčík
15.	Bodláky ve vlasech	waltz